

ження. Природно, ці проблеми найтіснішим чином пов'язані між собою. При цьому різні країни мають свої підходи і можливості при рішенні цих проблем.

Європейська класифікація енергоефективних будівель :

- Будинок з низьким споживанням енергії (low energy house) – удома з тепловим споживанням не більше 60-70 кВт/ч (м²·год).

- Пасивний будинок (passive house) – питоме річне споживання енергії не перевищує 15 кВт/ч (м²·год), при цьому питоме теплове навантаження на опалювання не перевищує 10 Вт/м².

- Будинок з нульовим споживанням енергії (zero – energy building) – будівля, що має саме той архітектурний стандарт, що і Пасивний будинок, але інженерне обладнане пристосоване для споживання виробленої самостійно енергії. Питоме споживання – 0 кВт/ч (м²·год).

- Активний будинок/будинок з плюсовою енергією (active house/energy plus house) – будівля, що виробляє за допомогою спеціальних інженерних систем більшу кількість енергії, чим воно споживає.

Два останні типи будівель повинні повністю відповідати стандартам Пасивного будинку і мати схожі архітектурно-планувальні і об'ємно-просторові рішення, але за допомогою встановленого в них інженерного устаткування задовольняти свої енергетичні потреби (zero – energy building), і виробляти надлишки енергії (active house).

Комплекс архітектурно-просторових і об'ємно-планувальних рішень при будівництві споруджень житлового типу має бути спрямований в першу чергу у бік підвищення енергоефективності будівлі. Подібні заходи припускають розробку раціональних, енергетично вигідних концепцій, застосування інноваційних інженерних систем, технологій енергозбереження, використання високоефективних теплоізоляційних матеріалів.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЄКТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ВНЗ

Рихлюк О.І.

Науковий керівник – Кадикова І.М., канд. екон. наук, доцент

Стан багатьох українських вищих навчальних закладів різних форм власності сьогодні дуже складний. Більшість з них не були підготовлені до різких змін зовнішніх умов, які зумовлені участю України в процесах інтеграції і глобалізації [1]. Тож, вони мають тепер швидко і постійно адаптуватися до надзвичайно динамічного зовнішнього середовища. Стратегія ВНЗ найяскравіше демонструє спосіб адаптації

вищого навчального закладу до умов зовнішнього середовища. Та з реалізацією стратегії пов'язані певні ризики, для управління якими потрібно обрати відповідну модель. В табл. 1.1 наведено класифікацію методів управління ризиками.

Таблиця 1.1 – Класифікація методів управління ризиком

Процедури керування ризиком	Група методів	
	Методи трансформації ризиків	Методи фінансування ризиків
Ухилення від ризику	- відмова від ризику	–
Скорочення ризику	- зниження частоти збитку; - зменшення розміру збитків; - поділ ризику (диференціація і дублювання)	- покриття збитку з поточного доходу; - створення резервів; - запозичення (кредитування); - інші методи самострахування
Передача ризику	- аутсорсинг ризику; - надання гарантій	- страхування; - перерозподіл ризику серед групи економічних агентів; - спонсорство

Проведений аналіз методичних підходів до управління ризиками проєктів у проєктно-орієнтованій організації [2, 3], якою є ВНЗ, дає змогу говорити про доцільність впровадження до стратегічного проєктного менеджменту збалансованої системи показників, як інструменту управління ризиками проєктів та програм.

Збалансована система показників – це система управління, яка забезпечує зворотний зв'язок між внутрішніми бізнес-процесами і зовнішніми показниками, необхідний для підвищення стратегічної ефективності і досягнення результатів. При повному впровадженні збалансована система показників перетворить стратегічне планування з теоретичної справи в ключову діяльність підприємства.

Використання цієї моделі дасть можливість більш ефективно управляти ризиками, які виникають або тісно пов'язані з реалізацією стратегії підприємства.

До переваг цієї моделі можна віднести підвищений контроль внутрішньоорганізаційних ризиків, та більш повне розуміння можливих ризиків через охоплення відповідних показників зовнішнього середовища.

До недоліків цієї системи можна віднести те, що вона не концентрує увагу на зовнішніх чинниках окрім перспективи клієнтів, в результаті чого, організація може бути захоплена зненацька зовнішніми ризиками.

Аналізуючи ту користь, яку приносить впровадження збалансованої системи показників при управлінні ризиками і реалізації проектів стратегічного розвитку, можна зробити висновок, що використання цієї моделі є доцільною та виправданою для управління ризиками проектів та програм стратегічного розвитку вищих навчальних закладів.

1. Шевченко О.О. Участь України в процесах інтеграції і глобалізації: теоретико-методологічний аспект [Текст] / О.О. Шевченко, І.М. Кадикова // Галицький економічний вісник. – 2010. – №3 (28). – С. 5-9.

2. Бабаєв В.М. Стратегія розвитку ВНЗ на підставі проектного управління / В.М. Бабаєв, І.М. Кадикова // Управління проектами у розвитку суспільства: XIII Міжнар. конф., тези доповідей. – Київ: КНУБА, 2016. – С. 43-44.

3. Бабаєв В.М. Інформаційні технології у проектному менеджменті на стратегічного рівні / В.М. Бабаєв, І.М. Кадикова, С.А. Ларіна // Математичне моделювання процесів у економіці та управлінні проектами і програмами (ММП-2016): Міжнародна науково-практична конференція, праці конференції. – Харків: ХНУРЕ, 2016. – С. 10-11.

УПРАВЛІННЯ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Власова В.В.

Науковий керівник – Кадикова І.М., канд. екон. наук, доцент

Сьогодні все більше вчених та практиків звертають увагу на те, що при виборі підходів та методів стосовно стратегічного управління слід орієнтуватись у більшості випадків на проектне управління [1]. До проектного менеджменту вдаються на різних рівнях керівництва держави, галузі, підприємства.

У проектному менеджменті увага управлінців має розподілятися між десяти галузями знань з управління проектами: управління інтеграцією проекту; змістом проекту; термінами проекту; вартістю проекту; якістю проекту; людськими ресурсами; комунікаціями проекту; ризиками проекту; закупівлями проекту; зацікавленими сторонами проекту. Вважаю, що для стратегічного менеджменту найбільш важливою та впливовою на результат є галузь знань з управління зацікавленими сторонами (чи стейкхолдерами) проектів.

Зацікавлених сторін прийнято розділяти на зовнішніх та внутрішніх. До того ж, у чинній редакції «Керівництва до зводу знань з управління проектами» (PMBOK® Guide – 5th Edition) оперують поняттям «організаційні групи» – внутрішні стейкхолдери, які взаємодіють з командою проекту [2]. Особливо слід управляти очікуваннями цих стейкхолдерів [3], бо вони стратегічно важливі, оскільки між різними бізнес-елементами організації та командою проекту є значна взаємодія, що суттєво впливає на досягнення стратегічних цілей.